Nr. 7 Koźmin, środa dnia 24 stycznia 1923 r. Rok 36

ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata: miesięcznie **450** mkp. | Wychodzi w środy i soboty | Ogłoszenia: mm 1-łam. 30 mkp.

Dział urzędowy

Nr. 28 **Dotyczy**
pobierania podatku komunalnego za pierwszy i drugi kwartał 1923 r.

Wydział Powiatowy uchwalił na posiedzeniu dnia 18 stycznia 1923 r. pobieranie zaliczki na podatek komunalny za pierwsze półrocze.

a) w gminach miejskich według mnożnika 3 500
b) w gminach wiejskich i obszarach dworskich według mnożnika 4 000 od podatku gruntowego, wymierzonego przez Urząd Katastralny.

Magistraty, Urzędy Sołeckie i Dworskie wzywam do odstawienia podatku komunalnego **za pierwssy kwartał br. najpóźniej do 20 lutego 1923 r.**

O wysokości płatnych kwot zastaną magistraty Pł. Sołtysi i przełożeni obszarów dworskich przez Powiatową Kasę Komunalną powiadomieni.

Ze wzgl. na obecne krytyczne położenie finansowe powiatu należy powyższy **termin bezwzględnie dotrzymać**, w przeciwnym razie będę zmuszony po upływie wyznaczonego terminu zalegające kwoty ściągnąć w drodze przymusowej.

Podatek Komunalny za drugi kwartał należy w myśl powyższego najpóźniej do 15 maja 1923 r. odstawić. — L. dz. 125/23 W. P. I. —

Koźmin, dnia 22 stycznia 1923 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Czarnecki.

Nr. 29. **Ogłoszenie!**

Na mocy uchwały Wydziału Krajowego z dnia 26 października 1921 r. w związku z § 6 regulaminów dla Krajowych Zakładów Psychjatrycznych w Dziekance i Owinskach oraz § 5 regulaminów Krajowego Zakładu Psychjatrycznego w Kościanie ustanawia się na czas od 1 do 20 stycznia 1923 koszty utrzymania w wyżej wymienionych zakładach Psychjatrycznych jak następuje:

a) do osób mających stałą siedzibę na obszarze Województwa Poznańskiego:
w I klasie 13 500,— mk. dziennie,
w II klasie 10 000,— mk. dziennie,
w III klasie 6 000,— mk. dziennie,

b) do osób mających stałą siedzibę poza Województwem Poznańskiem:
w I klasie 17 500,— mk. dziennie,
w II klasie 13 000,— mk. dziennie.

W wszystkich klasach oblicza się oddzielnie koszta za nadzwyczajne wydatki, za lekarstwa, za środki opatrunkowe, leczenie sposobem Roenthgena i odnośne oświetlenia.

Stawki powyższe nie mają zastosowania do osób, których utrzymanie w zakładach powyższych opłacane jest przez związki ubogich na podstawie ustawy o siedzibie wsparcia.

Poznań, dnia 28 grudnia 1922 r.

Zastępca Starosty Krajowego
(—) Hubert

Powyższe podaję do wiadomości.
— L. dz. 1815/22 W. P. —

Koźmin, dnia 10 stycznia 1923 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
Czarnecki.

Nr. 30. **Obwód kominiarski w Pogorzeli.**

W myśl rozpyrządzenia Pana Wojewody Poznańskiego z dnia 20 grudnia 1922 r. odbieram Pani Emilji Wieczorkowej, wdowie po obwodowem mistrzu kominiarskim w Pogorzeli, powierzone jej obowiązki prowadzenia obwodu kominiarskiego Pogorzela z dniem 1 lutego br.

Czynności zastępcze kominiarskie w obwodzie Pogorzela zlecam p. Bronisławowi Kwiatkowskiemu kominiarzowi z Koźmina. — L. dz. 149/23 St. IV. —

Koźmin, dnia 13 stycznia 1923 r.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 31. **Policyjne rozporządzenie dotyczące zarazy wścieklizny.**

W celu ochrony przed wścieklizną zarządzam niniejszem na mocy §§ 18 i następujących ustaw o zarazie bydła z dnia 26 czerwca 1909 r. (Zbiór Praw Rzeszy str. 519) i z upoważnieniem Ministra dla Rolnictwa domen i leśnictwa co następuje:

1) Ponieważ w mieście Koźminie stwierdzono u wypadłego psa wściekliznę przeto zarządzam, aby wszystkie psy znajdujące się w mieście Koźminie oraz w wszystkich miejscowościach leżących w przestrzeni 6 kilometrów od miasta Koźmina, były trzymane na uwięzi lub zamknięte i to aż do 22 marca 1923 r. włącznie a mianowicie:

W gminie i dworze Czarnysad, w gminie Lipówiec, w dworze Dębiogóra, w gminie Kaniew, w dworze Psiepole, w gminie i dworze Skałów, w gminie i dworze Staniew, w dworze i gminie Wrotków, w gminie i dworze Gałązki, w Białym Dworze odbudowanie, w folwarku Szymanowie, w folwarku Józefów, w gminie Nowa — Obra, w Chełkówku odbudowanie, w gminie Wałkowie, w folwarku Orlinka, w gminie Sapieżyn, w gminie Polskie Olędry, w gminie i dworze Orla, w gminie Cegielnia, w odbudowaniu Klatki i w Grębowie wybudowanie.

2) Prowadzenie psów na lince a zaopatrzonych w dobry kaganiec równa się ich odosobnieniu.

3) Wywóz psów z zagranicznego obwodu dozwolony jest tylko za pozwoleniem odnośnej władzy policyjnej po poprzednim zbadaniu przez pow. lekarza wetenaryjnego. W razie udzielenia zezwolenia należy o wywozie psa zawiadomić wcześnie władze policyjne miejsca przeznaczenia. Podczas przewiezienia i na miejscu przeznaczenia należy względem psa te same ograniczenia zastosować, które były w czasie wywozu na miejscu pochodzenia przepisane. Jako wywóz w myśl przepisów niniejszych nie uważa się przejściowe tylko oddalenie się psa z zagrożonego obwodu przy przechadzkach, wycieczkach i podobnych sposobnościach. Oddalenie takie jest atoli bez pozwolenia miejscowej władzy policyjnej i bez zbadania przez pow. lekarza weterynaryjnego tylko pod tym warunkiem dozwolone, że się poza obwodem zagrożonym zaopatrzy psa w dobry kaganiec lub na lince poprowadzi.

4) Psów wolno używać do zaprzęgów jedynie pod tym warunkiem, że się je mocno zaprzęże i zaopatrzy w kaganiec. Używanie psów pasterskich do pilnowania trzód i psów myśliwskich do polowania jest dozwolone bez zaopatrzenia ich w kaganiea i bez prowadzenia ich na lince. Poza czasem używania ich podlegają jednakże wymienione psy powyższym przepisom.

5) Psy biegające wbrew powyższym przepisom na wolności należy zabijać.

6) Psy używane w służbie policyjnej nie podlegają w czasie służby powyższym przepisom.

7) Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie. Wykroczenia karać się będzie wedle § 74 do 77 włącznie ustawy Rzeszy o zarazie bydła z dnia 26 czerwca 1909 (Zbiór Praw Rzeszy str. 519).

Odnośne zarządy gminne i dominalne upraszam, aby niniejsze rozporządzenie natychmiast w zwykły sposób ogłosiły i na dokładne wykonanie ich baczyły.

L. dz. 295/23 St. I.

Koźmin, dnia 22 stycznia 1923 r.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 32. **Do wiadomości ubezpieczonych.**

Przejęcie przez Polskę ubezpieczeń społecznych w byłej dzielnicy pruskiej.

W myśl art. 312 Wersalskiego Praktatu pokojowego Polska i Niemcy winne byłej w ciągu trzech miesięcy licząc od uprawomocnienia się traktatu zawrzeć konwencję w sprawie uregulowania ubezpieczeń społecznych na terytorjach odstąpionych Polsce.

Z powodu różnicy zdań nie przyszło do zawarcia konwencji, wobec czego sprawę tę rozstrzygnęła ostatecznie Rada Ligi Narodów decyzją z 17 lipca 1922 na podstawie wniosków przedstawionych Jej przez Komisję ustanowionę przez Międzynarodowe Biuro Pracy.

I. Zasadnicze postanowienia tego rozstrzygnięcia są następujące: Jako termin od którego Polska przyjmuje na siebie obowiązek wykonania zobowiązań, wynikających z ubezpieczeń społecznych (termin przełomowy Stichtag) został ustanowiony.

a) dzień 1 stycznia 1919 dla terytorjum dawnej prowincji poznańskiej.

b) dzień 1 stycznia 1920 dla innych terytorjów w b. dzielnicy pruskiej.

Zgodnie z tą zasadą:

1. Niemieckie kasy chorych znajdujące się na terytorjum odstąpionem Polsce stają się polskiemi od terminu przełomowego i od tego terminu ubezpieczenie obowiązkowe na wypadek choroby przejmują polskie kasy chorych odnośnie do wszystkich osób, zatrudnionych w ich okręgu, bez względu na przynależność państwową tych osób i bez względu na to, czy kasa chorych, w której osoby te były, przed terminem przełomowym ubezpieczone, stała się polską, czy też pozostała nadal niemiecką.

2. Rząd Polski przyjmuje na siebie obowiązek wypłaty rent wypadkowych tym wszystkim osobom które doznały wypadku przed terminem przełomowym jeśli w dniu oznaczonym jako termin przełomowy mieszkały na terytorjum niemieckiem, które zostałe odstąpione Polsce (byłej dzielnicy pruskiej.)

Jest przytem zupełnie obojętne:

a) do którego państwa dana osoba przynależy,

b) gdzie wypadek miał miejsce, oraz która niemieka instytucja ubezp. była zobowiązana do wypłaty renty,

c) czy renta w terminie przełomowym była już prawomocnie przyznana, czy tez przyznanie nastąpiło później.

Po tymi samymi warunkami przjmują na siebie Niemcy obowiązek wypłaty rent wypadkowych osobom, które w dniu ustalonym jako termin przełomowy mieszkały na terytorjum pozostałym nadal przy Niemcach.

Wszelkie należytości zaległe do terminu przełomowego, jak renty, koszty leczenia i t. p. winna uiścić ta instytucja ubezpieczniowa, która w owym czasie wypłacała rentę.

Bardzo ważny jest przepis postanawiający, kto ma wypłacać rentę wypadkową jeśli pobierający rentę przesiedli się po terminie przełomowym z Niemiec do Polski lub z terytorjum odstąpionego Polsce do Niemiec. W myśl tego przepisu każdy, kto w czasie między terminem przełomowym a 31 grudnia 1921 przesiedlił się z Niemiec do b. dzielnicy pruskiej lub z tegoż terytorjum do Niemiec, ma prawo żądać wypłaty renty w dalszym ciągu od instytucji ubezpieczeniowej tego państwa, w którym leży nowe jego miejsce zamieszkania.

Wrazie powrotu danej osoby w terminie do 31 grudnia 1921 r. do pierwotnego miejsca zamieszkania t. j. do miejsca zamieszkania w dniu przełomowym obowiązek wypłaty renty przechodzi ostatecznie na zakład ubezpieczeniowy, który był właściwy w terminie przełomowym.

Kto zmieni miejsce zamieszkania ponownie poraz trzeci w terminie do 31 grudnia 1921 lub kto wogóle zmieni miejsce zamieszkania dopiero po 31 grudnia 1921, ten niema żadnych praw do zakładu ubezpieczeniowego w państwie, w którym zamieszka.

Zakład ubezp.państwa, z którego wyemigrował zastosuje wtedy obowiązujące w tem państwie do nich przepisy o emigrantach.

3. Ubezpieczenie inwalidowe.

Odnośnie do ubezpieczenia inwalidowego, obowiązują takie same postanowienia jakie przyjęto co do ubezpieczenia wypadkowego.

(Termina przełomowe, obowiązek dalszej wypłaty rent przez Polskę lub Niemcy skutkiem przesiedlenia się przed 31 grudniem 1921 r. oraz skutki kilkakrotnego przesiedlenia się w czasie między terminem przełomowym a 31 grudnia 1921 i po 31 XII 1921 r.)

Nadto odrębny przepis postanawia, że składki tygodniowe uiszczone do dnia przełomowego muszą być wliczone przy ustaleniu rent, do których uprawnienie nabyte zostanie po terminie przełomowym bez względu na to, w którym Państwie zostały uiszczone.

Natomiast składki uiszczone w jednym Państwie w czasie między terminem przełomowym a 10 stycznia 1923 przez osoby ubezpieczone w dniu przełomowym, oraz okoliczności uznane ustawowo za równoważne ze składkami (okoliczności zastępcze) nie będą wliczone przez zakład ubezpieczeń drugiego Państwa przy ustaleniu wysokości renty, lecz będą uwzględnione przy badaniu czasu oczekiwania i ekspektatywy.

4. Ubezpieczenie urzędników przywatnych.

Odnośnie do ubezpieczenia urzędników prywatnych obowiązują te same przepisy, które obowiązują co do ubezpieczenia wypadkowego i inwalidowego.

Ubezpieczenie w Kasach Górniczych

Od chwili wejścia w życie niniejszych przepisów, Rząd Polski bierze na siebie wpłatę odszkodowań, które miały wypłacać na mocy odnośnych statutów niemieckie kasy górnicze osobom, uprawnionym a w Polsce zamieszkałym.

Od tej chwili gasną wszelkie prawa przysługujące tym osobom do kas górniczych.

Dawne członkowie niemieckiej kasy górniczej, którzy w czasie od 10 stycznia 1920 do dnia wejścia w życie roztrzygnienia Rady Ligi Narodów t. j. do 17 lipca 1922 nie uiścili należytości ewidencyjnej, odzyskują swe prawa według stanu w dniu 10 stycznia 1920 nawet bez uiszczenia tej należytości.

Po dniu 17 lipca 1922 należytość ewidencyjna winna być uiszczona.

II Sprawy Sporne.

Orzeczenia wydane do dnia wejścia w życie niniejszych przepisów to jest do dnia 17 lipca 1922 przez instytucje lub władze ubezpieczeniowe jednego lub drugiego Państwa uznane zostały za ważne, o ile do tego terminu stały się prawomocne.

Mimo tego, uprawnieni w terminie do 31 grudnia 1922 mogą żądać w takich sprawach wznowienia postępowania, lecz tylko na tej podstawie, że orzeczenie które stało się już prawomocnem, sprzeciwia się podanym wyżej postanowieniom.

Wniosek o wznowienie należy podać do tej władzy, która wydała zaczepione orzeczenia.

Sprawy nieroztrzygnięte prawomocnie do dnia wejścia w życie niniejszych przepisów mają załatwiać te władze ubezpieczeniowe, które sprawę rozpoczęły.

W takim wypadku ubezpieczony, który nie mieszka w Państwie, gdzie sprawa ma być dalej prowadzona, może żądać, by sprawę odstąpiono właściwej władzy ubezpieczeniowej tego Państwa, w którym obecnie mieszka.

O tem prawie ubezpieczony musi być powiadomiony przez władze, u której sprawa dotychczas, była w toku.

Ponieważ nie jest korzystne dla ubezpieczonych mieszkających w Polsce, by o ich prawach decydowały władze obce, ponieważ dalej rozstrzygnienia takie tylko wtedy w Polsce mogą obowiązywać, gdy zostanie przeprowadzone odrębne postępowanie, które musi przewlec sprawę, jest wskazane, by ubezpieczeni w Polsce mieszkający żądali odstąpienia spraw władzom tutejszym.

Taki wniosek należy przedstawić Ubezpieczalni Krajowej. Wyższemu Urzędowi Ubezpieczeń w Poznaniu lub w Toruniu, względnie najbliższemu urzędowi ubezpieczeń, przedkładając wszystkie dokumenty odnoszące się do tej sprawy.

— Nr. dz. 23/23 St. II. —

Koźmin, dnia 10 stycznia 1923 r.

Przewodniczący Urzędu Ubezpieczeń

w zast. Andrzejczak.

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 33. W najbliższych dniach odbędzie się w myśl rozporządzenia M. S. W. rejestracja obywateli roczników 1883-1899.

Ponieważ rejestracje ta jest dość skomplikowana, wyraziło Starostwo życzenie, aby PP. Nauczyciele władzom miejscowym w przeprowadzeniu tejże pomocnymi byli, a w szególności, aby wzięli udział w konferencji, mającej się odbyć w tej sprawie w komisarj. obw., ewent. na koszt gminy.

Do życzenia tego zechcą się PP. Nauczyciele, którzy o współpracę proszeni będą, chętnie przychylić; w dzień konferencji pozwalam im zakończyć naukę o godz. 12-tej.

Koźmin, dnia 14 stycznia 1923 r.

Inspektor szkolny.

Chojecki.

Dział nieurzędowy

Kronika policyjna

W nocy z dnia 8 na 9 XI. 1922 r. włamali się złodzieje do hotelu p. Mrozkowiaka i skradli likierów i cygar, wartości 250 000 marek.

11 XI. 1922 r. skradziono p. Leonowi Wydubie z szyfonierki 1 000 000 mkp. Sprawca wdarł się pomiędzy godziną 19 a 24 za pomocą powroza przez płot do podwórzu, poczem wybił w dwóch pokojach szyby otwierając szyfonierke wytrychem.

6. 12. 1922 r. wieczorem pomiędzy godziną 19 a 20 ściągnął Gr. P. z Koźmina jadącemu do domu Pawłowi Wernerowi z Sapieżyna z woza 17 bochenek chleba a 5 funtów. Wymienionego złodzieja przychwycono w ten sam wieczór zaś chleb ukryty odnaleziono nazajutrz.

17. XII. 1922 r. rano o godz. 7-mej został Szymczak Stanisław z Małgowa w chwili kłusowania w lesie Mokronowski przez elewa leśnego Erdmanna Wegnera z Międzyborze przydybany. Kiedy Wegner zawezwał Sz. do podania nazwiska ostatni rzucił się na W. a przy szałamotaniu padł nagle strzał raniąc Szymczaka śmiertelnie; za $1/2$—$3/4$ godz. zmarł.

Janowi Matuszakowi w Wałkowie skradziono w nocy zdnia 24 na 25 XII. 1922 r. troje szórów wartości 250 000 mk.

Fr. J. z Koźmina skradł 24. XII. 1922 r. na rynku z woza Janowi Stawowemu z Staniewa derę wart. 30 000 marek.

Dnia 26. I. 1923 r. został na dworcu okradziony Marek Mikołajczy z Słupcy z towarów łokciowych przeznaczonych na handel

Jako sprawce wyśledzono J. N. z Gościejewa, ktory częściowo towary już pozbywał, lecz towar zabrano i zwrócono poszkodowanemu.

P. K. z Kościelny Wsi pow. Kaliski nocując z 2 na 3 u Jana Balcera w Wziąchowie, skradł z chlewa mąkę i przechodzoną odzież. Złodziej w drodze do Koźmina został przychwycony i odstawiony do więzienia Sądu Powiatowego.

Wł. Z. z Staniewa lat 15 i pół skradł z składu Jana Baszyńskiego w Koźminie rower, pozatem usiłował w dniu 30 XII. 1922 r. dokonać napad rabunkowy na nauczycielkę Józefę Barciszewskę z Mokronosa na szosie Staniew—Wrotków. Młodego złodzieja i napadnika oddano w ręce sądu.

(Dokończenie nastąpi)

Ruch w Towarzystwach

Członkom Stowarzyszenia Urzędników Państwowych, Komunalnych i Samorządowych na pow. Koźmiński - T. z. - w Koźminie komunikujemy niniejszem co następuje:

1. Oznaki związkowe nadeszły i mogą być przez członków naszego Stowarzyszenia należących do „Związku“ u skarbnika Stowarzyszenia pana Kopczyńskiego w Koźminie, Starostwo, pokój 18, za zapłatą mk. 250,— odebrane.
2. Uchwalone na miesięcznem zebraniu dnia 10-go grudnia 1922 przedstawienie amatorskie z powodów od Zarządu nie zależnych się nie odbędzie, natomiast uchwalono na zebraniu Zarządu dnia 19 stycznia 1923 roku urządzić „Wieczorek Urzędniczy“ w wtorek, dnia 6 lutego 1923 roku o godzinie 8-mej wieczorem na sali pana Mrozkowiaka w Koźminie połączony z tańcami i niespodziankami (jednoaktówką). Gości zaprasza Zarząd. Członkowie, którzy pragną ze swej strony na wieczorek gości zaprosić, winni do dnia 30-go stycznia br. podać adresy tychże na ręce sekretarza Stowarzyszenia. Wnioski te rozpatrzy i wyda decyzją Zarząd.

   Panowie tak członkowie jak i goście płacą wstępnego 3000 marek i obowiązują ich ciemne ubrania wzgl. mundury.

   Dla zaoszczędzenia kosztów członkowie specjalnych zaproszeń nie otrzymają. Jako legitymacja wstępu na salę służy dla członków wykaz członkostwa lub oznak związkowy.

   Do członków miejscowych roześlę się kurendę z prośbą o ewtl. zadeklarowanie darów na zimny bufet, zaś członkowie zamiejscowi zechcą takie deklaracje do dnia 30 stycznia 1923 r. nadesłać na ręce sekretarza Stowarzyszenia.
3. Walne zebranie Stowarzyszenia odbędzie się w niedzielę, dnie 18 lutego b. r. o godzinie 2-giej popołudniu na sali p. Mrozkowiaka w Koźminie.

Przewodniczący	Sekretarz
Drzemczewski	Andrzejczak
Starszy naczelnik poczty	Starszy sekretarz powiatowy

Zebranie Tow. Czerwonego Krzyża odbędzie się w wtorek, dnia 23-go bm wieczorem o godzinie 9-tej w Domu Katolickim w Koźminie.

Nakładem i drukiem Edwarda Kraszewskiego w Koźminie.

Odpowiedzialność: Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Edward Kraszewski w Koźminie. Telefon 34